

Взаємодія генів.

— Позаядерна

спадковість

● *Комплементарність* –
тип взаємодії генів, при
якому наявність двох
домінантних генів
викликає появу нової
ознаки

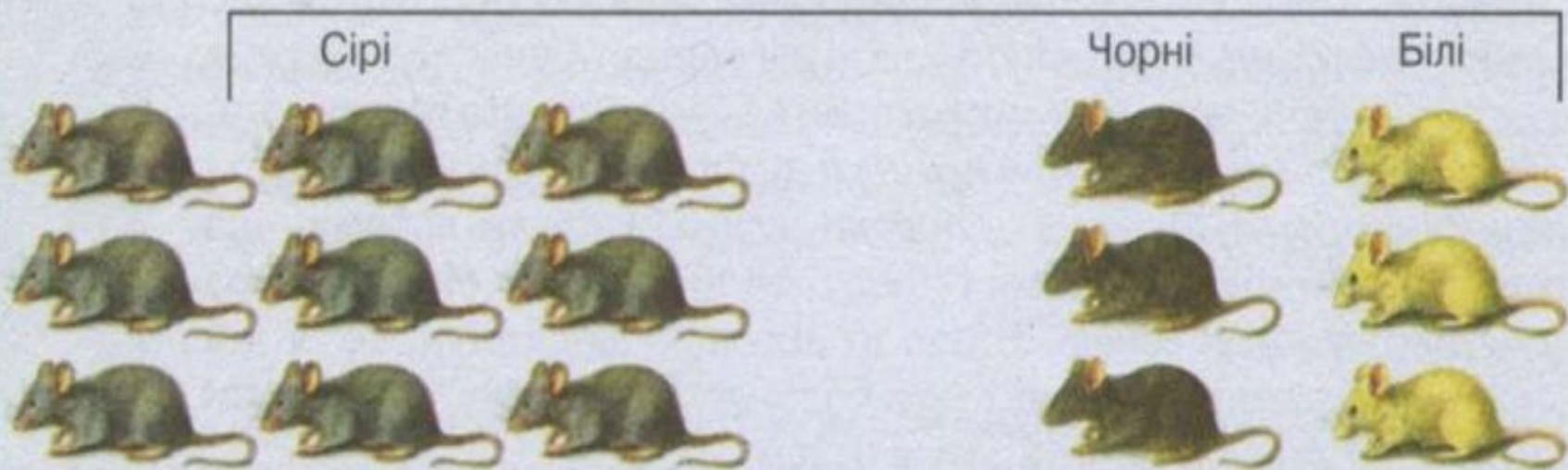
Сіра

Біла

Сіра

Мал. 35. Схема успадкування забарвлення хутра мишей у разі комплементарної дії генів: сіре забарвлення хутра, коли генотипи обох генів мають домінантні алелі А і В; чорне забарвлення, коли генотип першого гена має домінантний алель А, а другий ген — рецесивний генотип bb; біле забарвлення, коли перший ген представлений рецесивним генотипом aa, а другий ген — будь-яким генотипом.

A – голубий пігмент

a – відсутність голубого пігменту

B – жовтий пігмент

b – відсутність жовтого
пігменту

A.B. – зелений колір

aabb – білий колір

P ♀ **A**a**b**b   X   ♂ **a**a**B**b
голубий   жовтий

Гамети   **Ab**   **ab**   **aB**   **ab**

F₁   aabb : **AaBb** :   aa**Bb** : **Aabb**
білий   зелений   жовтий   голубий

Задача на комплементарну взаємодію генів

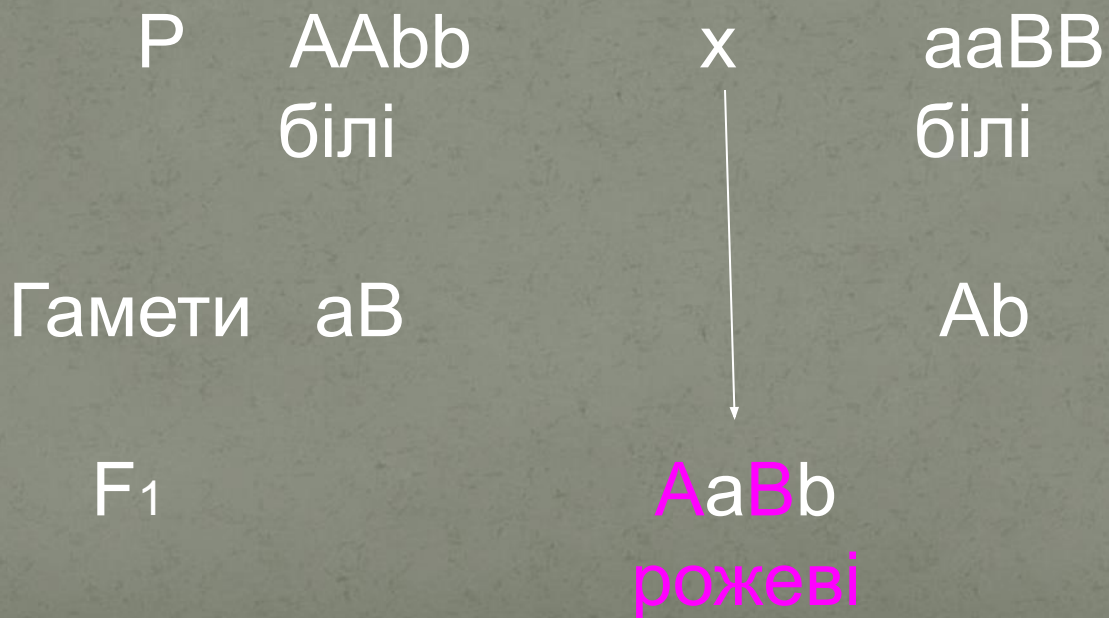
- У духмяного горошку рожеве забарвлення квіток проявляється тільки при наявності двох домінантних генів А та В. Якщо в генотипі наявний лише один домінантний ген, то забарвлення не розвивається. Яке потомство F_1 та F_2 отримають від схрещування рослин з генотипами **AAbb** та **aaBB**?

Розв'язання

Знайдемо потомство
першого покоління:

Решітка Пеннета:

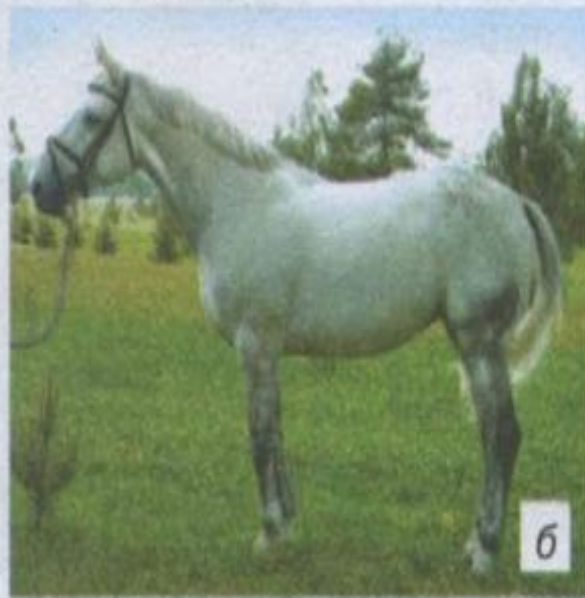
F₂

Гамети	AB	Ab	aB	ab
AB	AABB	AABb	AaBB	AaBb
Ab	AABb	AAbb	AaBb	Aabb
aB	AaBB	AaBb	aaBB	aaBb
ab	AaBb	Aabb	aaBb	aabb

Відповідь: у першому поколінні всі рослини будуть із рожевими квітами, у другому проявиться розщеплення у відношенні 9 рожевих : 7 білих

● *Епістаз* – тип взаємодії генів, коли один ген (рецесивний чи домінуючий) пригнічує дію інших генів

Мал. 37. Мінливість масті коней — типовий приклад домінантного епістазу:
а — ворона (генотип за участю домінантного алеля В першого гена і рецесивний генотип ss другого); б — сіра (за першим геном будь-який генотип, за другим — домінантний алель S); в — гніда (рецесивний генотип bb і рецесивний генотип ss).

● *Плейотропія*

– МНОЖИННА

дія гена.

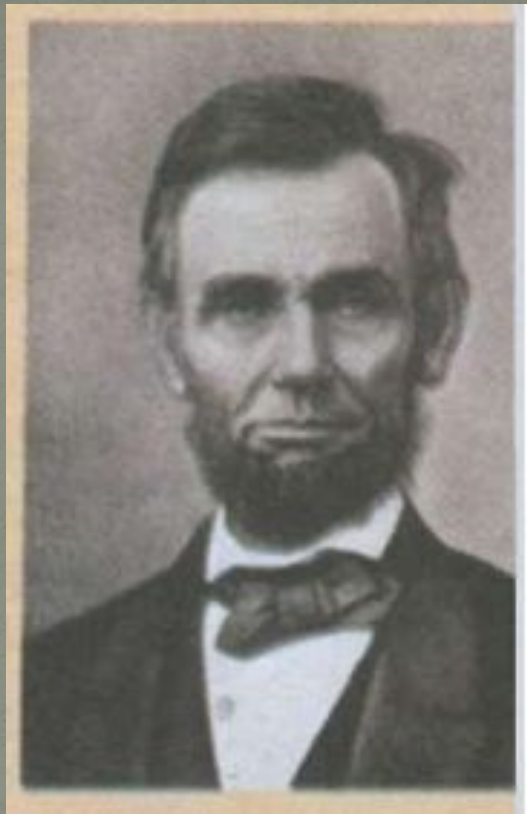

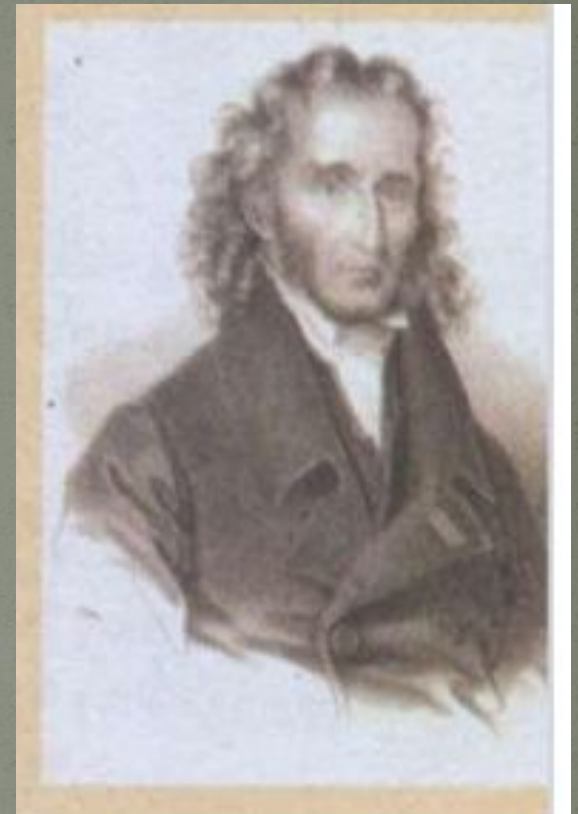
Синдром Марфана -

Г.-Х. Андерсен

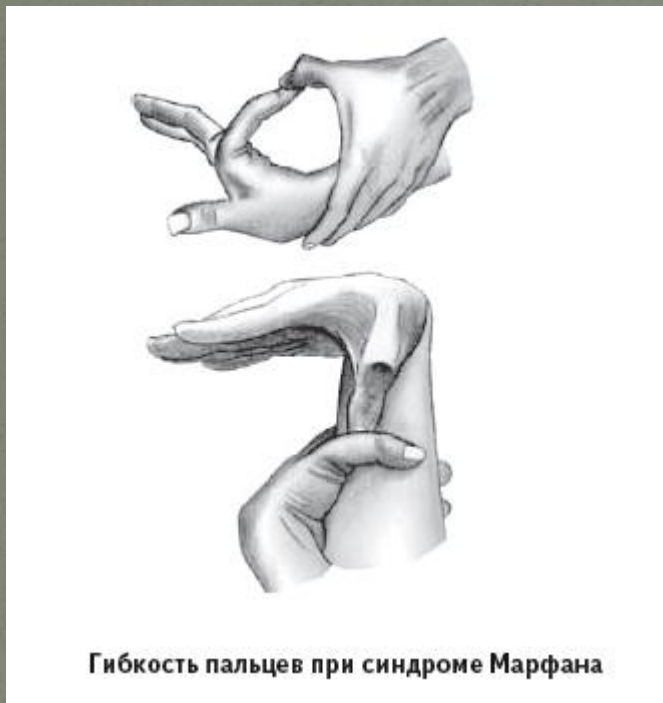

Авраам Лінкольн

Ніколло Паганіні

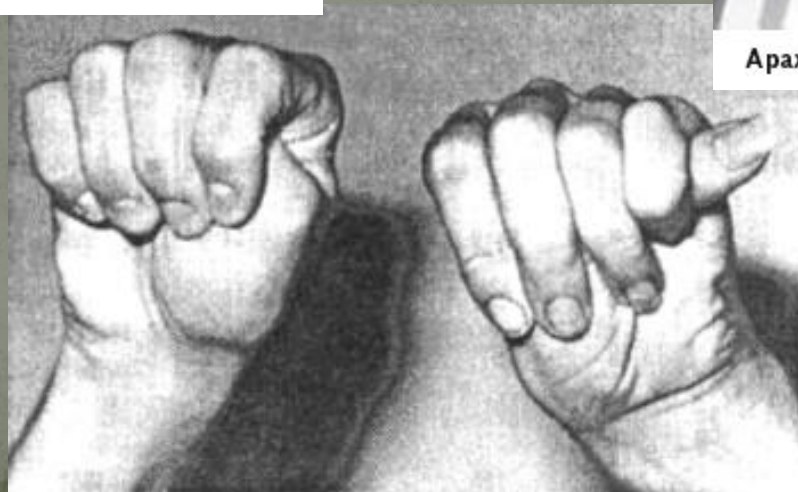
Синдром Марфана -

Гибкость пальцев при синдроме Марфана

Арахнодактилия – удлиненные фаланги пальцев

● *Полімерія* – це явище, коли одна і та ж ознака визначається кількома алелями.

По типу полімерії успадковується колір шкіри у людини

- $A_1A_1A_2A_2$ – чорношкірі
- $A_1A_1A_2a_2$ або $A_1a_1A_2A_2$ – темні мулати
- $A_1a_1A_2a_2$ або $a_1a_1A_2A_2$ або $A_1A_1a_2a_2$ – середні мулати
- $A_1a_1a_2a_2$ або $a_1a_1A_2a_2$ – світлі мулати
- $a_1a_1a_2a_2$ – білі

Цитоплазматична (позаядерна) спадковість

